

2. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. № 2768-III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 3-4. – Ст. 27.

3. Про оренду землі: Закон України від 6 жовтня 1998 р. № 161-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 46-47. – Ст. 280.

УДК 346.21(043.2)

Просіна О. Д., Розводовська М. А., студентки,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Малишко В. М., к.ю.н.

БЕЗПЕКА ДЛЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Трансформаційні перетворення в економіці України характеризуються не тільки формуванням нових виробничих можливостей, а й зміною відносин в інших сферах життя. Переходу до ринкових відносин стали притаманні різного роду кризи, у тому числі політичного, економічного, суспільного характеру. Кризи, як правило, супроводжуються різноманітними негативними явищами в економіці: поширенням недобросовісної конкуренції, зростанням злочинності, появою корупції, збільшенням частки кримінально-тіньового сектора економіки. За таких обставин суб'єкти підприємницької діяльності все частіше стають об'єктами різного роду загроз. Тому об'єктивно сформувалась необхідність впровадження заходів захисту бізнесу, спрямованих на створення протидії таким загрозам.

Під поняттям «загроза» розуміють реальну можливість дії навмисного чи ненавмисного характеру, яка порушує режим функціонування підприємства (фірми), завдає матеріальну або моральну шкоду, виводить зі стану стійкої рівноваги [1].

Загрози за своїм походженням поділяють на ті, що надходять ззовні (екзогенні), і ті, що виникають усередині підприємства (ендогенні).

Окрім того, ці загрози відносно людської діяльності поділяють на: об'єктивні та суб'єктивні.

Об'єктивні – загрози, які зумовлюються стихійними природними явищами (землетрус, повінь, буревій тощо). Суб'єктивні загрози пов'язані з діяльністю людини. Окрім того, за спрямуванням і характером впливу їх можна поділити на економічні, фізичні та інтелектуальні.

Економічні загрози можуть реалізуватись у формі корупції, шахрайства, недобросовісної конкуренції, використання банками неефективних технологій банківського виробництва.

Фізичні загрози реалізуються у формі крадіжок, пограбувань, поломок, виведення з ладу обладнання.

Інтелектуальні загрози проявляються у розголошенні або

неправомірному використанні банківської інформації, дискредитації банку на ринку банківських послуг, а також у формі різного роду соціально-психологічних конфліктів довкола банківських установ або в них самих.

Оскільки економіка є однією із найважливіших сторін життєдіяльності людини, то проблеми економічної безпеки стають актуальними не тільки для підприємств чи окремих осіб, але й для суспільства загалом.

Економічна безпека – це універсальне поняття, що акцентує увагу на необхідності захисту суб'єктів підприємницької діяльності на всіх рівнях – від держави до кожного громадянина. Тому збільшення кількості підприємств із високим рівнем економічної безпеки, її стійкістю від можливих загроз сприятиме зміцненню економічної безпеки України [1].

Безпека підприємницької діяльності тісно пов'язана з ризиками, які є невід'ємною складовою ринкової форми господарювання.

Ризик – це можливість відхилення результатів конкретних рішень та дій від запланованих. Вони можуть бути пов'язані як з додатковими прибутками, так і з додатковими витратами.

Отже, ризик є видом небезпеки, на яку необхідно реагувати. Чинниками небезпек економічної діяльності підприємств можуть бути: матеріальні та нематеріальні активи, фінанси, інформація, персонал.

Вищезазначений перелік сфер дії загроз дає можливість виділити певні види безпеки:

1. Матеріально-технологічну безпеку – це захист від можливих втрат унаслідок розкрадання нерухомості, обладнання, продукції, винаходів, програм та ін., а також захист від можливих втрат унаслідок аварій, катастроф через використання фізично застарілого устаткування, низьку кваліфікацію і безвідповідальність працівників.

2. Фінансову безпеку – це захист від можливих фінансових втрат і попередження банкрутства підприємства. Вона є провідною і вирішальною, оскільки за ринкових умов господарювання є «двигуном» будь-якої економічної системи.

3. Інформаційну безпеку – це захист конфіденційної інформації, попередження її витоку, захист програмних продуктів.

4. Кадрову безпеку, яка полягає у попередженні і зменшенні небезпеки негативного впливу на економічну безпеку через дії недостатньо кваліфікованих працівників, неефективне управління підприємством, а також у захисті фізичної особи (життя і здоров'я) від кримінальних посягань.

На практиці всі ці види безпеки здійснює служба безпеки (охорони), яка організовує пропускний режим, охорону будівель, споруд, приміщень, обладнання. Захищає інформацію від несанкціонованого доступу, забезпечує режим конфіденційності документів і матеріалів.

Отже, безпека підприємництва спрямована на усунення чи зменшення

ризикую економічних збитків. Як правова категорія вона проявляється у організаційних, матеріальних та інтелектуальних витратах на протидію небезпекам.

Література

1. Лапін В. М. Безпека життєдіяльності людини: навч. посіб. / В. М. Лапін. – 6-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2007. – 332 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://studies.in.ua/bjd-lapin/1187-43-bezpeka-pdpriyemnickoyi-dyalnost.html>

УДК 631.11-058.232.6(477) (043.2)

Сіроченко Т. В., Нечипорук М. Ю., студентки,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Беззубов Д. О., к.ю.н., доцент

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ І ФУНКЦІОНУВАННЯ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ В УКРАЇНІ

В умовах переходу до ринкових відносин одним з актуальних завдань є формування і здійснення політики сталого розвитку сільського господарства і створення оптимальних умов для ефективної роботи всіх його галузей. У даний час сільське господарство в цілому як галузь перебуває в занедбаному стані, хоча в ній, як і раніше, зайнята значна частина працездатного населення.

На сучасному етапі розвитку ринкових відносин діяльність фермерських господарств проходить в динамічних, часто змінюваних умовах, що негативно позначається на загальних показниках їх виробничої господарської діяльності. Низькою залишається конкурентоспроможність виробництва, неналагоджена ефективна система реалізації продукції матеріально-технічного і виробничого обслуговування, спостерігається незадовільний стан бюджетного фінансування та кредитування фермерських господарств.

На думку С. Ф. Домбровського, причиною недосконалості аграрного законодавства є те, що воно не відображає повною мірою особливості правового регулювання відносин у фермерських господарствах і містить переважно норми загального характеру [2, с. 82].

Протягом 2005-2010 рр. відстежується негативна тенденція зменшення кількості працівників у ФГ – зменшення відбулося на 26 %, а саме зі 132,5 тис до 98,4 тис чол. У даному випадку необхідно всіляко заохочувати ФГ до збільшення найму робочої сили. Протягом останніх 2009-2010 рр. ФГ виробляли 5 % валової сільськогосподарської продукції